

ПРАВИЛА за ПОЛЗВАНЕТО на ПАСИЩАТА, МЕРИТЕ и ЛИВАДИТЕ от ОБЩИНСКИЯ ПОЗЕМЛЕН ФОНД на община Лъки, област Пловдив

Правилата за ползване на пасищата, мерите и ливадите от ОПФ на територията на община Лъки, област Пловдив са изготвени, съгласно изискванията на чл.37о, ал.2 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи и съдържат :

- Перспективен експлоатационен план за паша
- Частите от мерите, пасищата и ливадите, предназначени за общо и за индивидуално ползване, и тяхното разграничаване
 - Частите от мерите, пасищата и ливадите, предназначени предимно за косене
 - Прокарите за селскостопански животни до местата за паша и водопоите
 - Мерки за опазване, поддържане и подобряване на мерите, пасищата и ливадите, като почистване от храсти и друга нежелана растителност, противоерозийни мероприятия, наторяване, ограждения
 - Ветеринарна профилактика
 - Частите от мерите, пасищата и ливадите, предназначени за изкуствени пасища, за засяване с подходящи тревни смеси
 - Построяване на навеси
 - Въвеждане и редуване на парцелно ползване на пасищни комплекси
 - Охрана
 - Режим на ползване, забрани и ограничения в зависимост от конкретните дадености на топографски, почвени, климатични и други физически условия, и на развитието на животновъдството на територията на общината
 - Карта за ползването на мерите, пасищата и ливадите по физически блокове, определени в Системата за идентификация на земеделските парцели

Правилата имат отворен характер и се актуализират в зависимост от конкретните условия и съгласно действащите нормативни актове в Република БЪЛГАРИЯ.

I. ПЕРСПЕКТИВЕН ЕКСПЛОАТАЦИОНЕН ПЛАН ЗА ПАША

Перспективният експлоатационен план обхваща :

1. Дългосрочно опазване на пасищата в община Лъки и опазване на биологичното разнообразие.
2. Установяване на контакти между управляващи и земеделски стопани с цел постигане на максимална ефективност при използване на мерите и пасищата, и достигане на максималния възможен екологичен ефект при ефективно разходване на средствата, получени чрез финансовите стимули на Европейския съюз, предназначени за развитието на земеделието.
3. Създаване на модел за формиране на сдружения на земеделските производители, които ще допринесат за по-нататъшното социално развитие и икономически растеж на районите с пасища.
4. При разпределяне на пасищата да се отдаде приоритет на земеделски стопанства с одобрени и изпълняващи се в момента проекти за стабилизиране на икономическото състояние на земеделските стопанства и утвърждаването им като фактор за развитие на животновъдството.

II. ЧАСТИТЕ ОТ МЕРИТЕ, ПАСИЩАТА И ЛИВАДИТЕ, ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ЗА ОБЩО И ЗА ИНДИВИДУАЛНО ПОЛЗВАНЕ, И ТЯХНОТО РАЗГРАНИЧАВАНЕ

1. Ежегодно, след направена справка с Общинска служба „Земеделие” гр.Асеновград и АГКК, Об А – град Лъки изготвя списъци с данни на имотите, определени за ползване като пасища, мери и ливади, които имоти са общинска собственост. Списъците се определят или приемат с решение на Общински съвет – град Лъки и могат да се актуализират или променят с ново решение на Об С.

2. Кметските наместници на населените места, съвместно в общинския ветеринарен лекар в срок до 31.03. на съответната година, изготвят и заверяват :

2.1. списък на **всички стопани**, отглеждащи пасищни животни на територията на съответното населено място, като списъка съдържа информация за стопаните, броя и вида на отглежданите от тях пасищни животни ;

2.2. списъкът се заверява надлежно с подпис и печат на общинския ветеринарен лекар и се представя в община Лъки най-късно до 31.03. на съответната година ;

3. Ежегодно, в **срок до 10.03.** собствениците или ползвателите на пасищни животни заявяват писмено желанието си за ползване на общински имоти - пасища, мери и ливади, с подаване на заявление по готов образец - до кмета на община Лъки.

3.1. заявлението съдържа информация за броя на пасищните животни и за начина на ползване на имотите – **индивидуално**, при условията на **общо ползване** или чрез сдружение, като заявителят посочва и упълномощеното от него лице, което да го представлява пред органите ;

3.2. към заявлението се попълват и подават декларации удостоверяващи, че лицата, на които се предоставят под наем или аренда пасища, мери и ливади, нямат данъчни задължения, както и задължения към Държавен фонд "Земеделие", държавния поземлен фонд, общинския поземлен фонд ;

3.3. по смисъла на ЗСПЗЗ „**общо ползване**” е традиционна практика на жителите от населеното място, с дребни земеделски стопанства за пасищно животновъдство върху обществените мери и пасища, включително чрез образуване на едно или повече колективни стада.

4. Пасищата, мерите и ливадите се разпределят между правоимащите, които имат регистрирани животновъдни обекти в съответното землище, съобразно броя и вида на регистрираните пасищни селскостопански животни, в зависимост от притежаваните или ползвани на правно основание пасища, мери и ливади, но не повече от 15 дка за 1 животинска единица в имоти от първа до седма категория и/или до **30 дка** за 1 животинска единица в имоти от осма до десета категория. На правоимащите лица, които отглеждат говеда с предназначение за производство на месо и животни от местни /автохтонни/ породи, се разпределят до 20 дка за 1 животинска единица в имоти от първа до седма категория и до 40 дка за 1 животинска единица в имоти от осма до десета категория. На правоимащите лица, отглеждащи говеда за мляко или месо, овце и/или кози, одобрени за подпомагане по дейностите от подмерки "Плащания за преминаване към биологично земеделие" и "Плащания за поддържане на биологично земеделие", включени в направление биологично животновъдство, се разпределят имоти до 0.15 животински единици на хектар, независимо от категорията на имотите.

5. Кметът на общината назначава комисия, която определя необходимата за всеки кандидат площ по реда на т.4 и разпределя имотите за всяко землище. При разпределението предимство имат кандидати, които до датата на разпределението са ползвали съответните имоти по договори с изтекъл срок. Останалите неразпределени имоти се разпределят по възходящ ред, като се започва от лицата, които притежават най-малко животински единици. Комисията съставя протокол за окончателното разпределение на имотите при наличие на необходимите площи в срок **до 1 юни**, който се обявява в кметството и се публикува на интернет страницата на общината и може да се обжалва в 14-дневен срок пред Районен съд – Асеновград.

6. При недостиг на пасища, мери и ливади от общинския поземлен фонд в землището към разпределените по реда на т.5 имоти съответната комисия извършва допълнително разпределение в съседно землище, което може да се намира в съседна община или област, и съставя протокол за окончателното разпределение на имотите в срок **до 1 юли**, който се обявява в кметството и се публикува на интернет страницата на общината и може да се обжалва в 14-дневен срок пред Районен съд – Асеновград. Този ред се прилага до изчерпване на имотите от общинския поземлен фонд или до достигане на нормата по т.4. Разпределението се извършва последователно в съседното землище, община и област.

7. Комисията определя и местоположението на прокарите на територията на съответното землище, които следва да се спазват от всички ползватели на пасищата, мерите и ливадите при отвеждане на животните на паша. При неспазване на прокарите за придвижване на селскостопански животни до местата за паша и водопоите, на виновните лица се налагат санкции, съгласно Наредба № 1 за обществения ред, приета от Об С – град Лъки.

8. При подадено заявление за **общо ползване** на пасищата, въз основа на Годишния план за паша, кметския наместник на съответното населено място издава **разрешителни** за ползване за паша /в два екземпляра/ на физическите лица, които лично съпровождат и се грижат за стадото /пастири /.

9. Пастирът е длъжен винаги да носи в себе си своя екземпляр от разрешителното.

10. Пашата на селскостопански животни да се извършва в светлата част на денонощието.

11. Земеделските стопани – животновъди и/или техните сдружения, които кандидатстват за **индивидуално** ползване на общински пасища, мери и ливади, сключват писмен договор с кмета на община Лъки, съгласно разпоредбите на **чл.37и** от ЗСПЗЗ и **чл.100** от ППЗСПЗЗ.

III. ЧАСТИТЕ ОТ МЕРИТЕ, ПАСИЦАТА И ЛИВАДИТЕ, ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ПРЕДИМНО ЗА КОСЕНЕ

1. Косенето в пасищата да се извършва след **15 юли**, максимум две коситби годишно, като се спазват националните стандарти, утвърдени със заповеди на Министъра на земеделието, храните и горите за добро екологично и земеделско състояние.

2. Косенето да се извършва ръчно или с ръчни косачки за бавно косене, като се започва от средата на имота и се върви към периферията му.

IV. ПРОКАРИТЕ ЗА СЕЛСКОСТОПАНСКИ ЖИВОТНИ ДО МЕСТАТА ЗА ПАША И ВОДОПОИТЕ

1. За прокари до местата за паша и водопой на селскостопанските животни да се използват съществуващи полски пътища или стари прокари.

2. За излизане от населеното място на селскостопанските животни да се използват маршрути, определени със заповеди на кмета на Общината или кметския наместник на съответното населено място.

V. МЕРКИ ЗА ОПАЗВАНЕ, ПОДДЪРЖАНЕ И ПОДОБРЯВАНЕ НА МЕРИТЕ, ПАСИЦАТА И ЛИВАДИТЕ

При ползването на мерите, пасищата и ливадите е необходимо де се спазват условията за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние и Националните стандарти, одобрени или определени със *заповеди на Министъра на земеделието, храните и горите*.

Национален стандарт 1

Забранява се използването на минерални и органични азотсъдържащи торове в буферните ивици :

-- с ширина минимум **5 метра** на равнинни площи, по протежение на повърхностни водни обекти /реки, потоци, канали, езера, язовири/, с изключение на оризовите клетки ;

-- с ширина минимум **10 метра** на равнинни площи, при торене с течна фракция на оборския тор ;

-- с ширина минимум **10 метра**, при торене на площи с наклон ;

-- с ширина минимум **50 метра**, при торене на площи с остър наклон.

Национален стандарт 2

При използване на вода за напояване, земеделският стопанин трябва да притежава съответния документ за право на ползване / разрешително, писмен договор и други /.

Национален стандарт 3

Забранява се пряко и непряко отвеждане на вещества от Списък I и Списък II в подземните води / приложение към Национален стандарт 3 /.

Национален стандарт 4

В земеделското стопанство с уникален идентификационен номер и в обработваеми площи над **5 ха** е задължително в общата сеитбооборотна площ да се включат минимум **30 %** култури със слята повърхност, с изключение на площи за производство на тютюн.

Национален стандарт 5

За ограничаване на ерозията на площи с наклон се прилага :

-- за обработваеми земи -- обработката на почвата се извършва перпендикулярно на склона или по хоризонталите ;

-- за трайни насаждения -- укрепване на междуредията чрез затревяване частично/пълно, или засяване/засаждане с други култури, и/или обработка на почвата се извършва перпендикулярно на склона или по хоризонталите.

Национален стандарт 6

Забранява се изгарянето на стърнищата.

Национален стандарт 7

Задължително е да се спазват и поддържат съществуващите :

- полски граници /синури/ в блока на земеделското стопанство и/или земеделския парцел ;

- трайни тераси в блока на земеделското стопанство и/или земеделския парцел ;
- постоянни пасища, мери и ливади от навлизането на нежелана растителност – орлова папрат, чемерика (*Veratrum spp.*), айлант (*Ailanthus altissima*) и аморфа (*Amorpha fruticosa*) ;
- живи плетове и дървета, които не се отрязват по време на размножителния период и периода на отглеждане на птиците / от 1 март – до 31 юли /.

Националните стандарти са задължителни за изпълнение от всички земеделски стопани, собственици и/или ползватели на земеделски земи, които ще получават подпомагане по различните схеми на Общата селскостопанска политика (ОСП).

Условията за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние не отменят задълженията на собствениците или ползвателите на земеделски земи по Закона за опазване на земеделските земи, ЗСПЗЗ и други нормативни актове.

Не се допуска преизпасване на площите, като е необходимо гъстотата на животните да бъде съобразена с бройките животински единици. Като съгласно § 23 от Допълнителните разпоредби на ЗСПЗЗ, „Животинска единица“ /ЖЕ/ е условна единица за приравняване на броя на животните на единица фуражна площ, използвана за изхранването им.

Броят на различните видове и категориите животни се превръща в ЖЕ, както следва:

1. биволи, бикове, крави и други животни от рода на едрия рогат добитък на възраст над две години и животни от семейство коне /муле, катър, магаре/ на възраст над шест месеца -- 1 ЖЕ ;
2. животни от рода на едрия рогат добитък на възраст от 6 месеца – до 2 години -- 0.6 ЖЕ ;
3. животни от рода на едрия рогат добитък на възраст – под 6 месеца -- 0.4 ЖЕ ;
4. животни от рода на овцете и козите -- 0.15 ЖЕ ;
5. свине за разплод /диви свине/ > 50 кг. -- 0.5 ЖЕ ;
6. други свине под < 50 кг. -- 0.3 ЖЕ ;

А. Мерки за опазване, поддържане и подобряване на мерите, пасищата и ливадите

1. Не се допуска строителство в общинските пасища, мери и ливади, без промяна на предназначението им с решение на Общинския съвет.
2. При построяване на навеси следва да се спазват разпоредбите на Закона за устройство на територията и Закона за опазване на земеделски земи.
3. Да не се разорават и превръщат ползваните имоти в обработваеми земи – ниви.
4. Кметският наместник на съответното населено място или специализираните органи да осъществяват контрол за провеждането на мероприятия по осигуряване на пожарна безопасност в пасищата, мерите и ливадите.
5. Почистване на имотите от камъни :
 - при равни терени - почистването да се извършва ръчно, като се събират на купчинки и след това се изнасят;
 - при стръмни и застрашени от ерозия терени - събраните камъни се подреждат на кордонитераси по хоризонталите на релефа на разстояние от 20 м. - до 100 м.
6. Възстановяване на изоставени пасища (чрез умерена паша или косене).
7. Почистване на имотите от храсти :
 - чрез целенасочена паша ;
 - механично почистване - чрез изрязване.
8. Борба с плевелната растителност чрез :
 - навременна коситба ;
 - регулирана паша ;
 - окосяване на неопасната трева.
9. Регулиране на водния режим при заблатени площи -- чрез диги или мрежа от открити канали за отводняване - за ускоряване на повърхностния отток.
10. Косенето в мерите, пасищата и ливадите следва да се извършва, съгласно разпоредбите на „Агроекологични плащания“ от Програма за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г.

Б. Мерки свързани с пашуването

1. При свободна паша се спазват следните основни положения :
 - Начало на пашата – в края на фазата на бретене на тревните култури при височина на тревостоя -- 15 см. за крави и друг едър добитък и 8-10 см. за овцете и козите ;
 - Да не се допуска паша на животните през ранна пролет и късна есен ;

- При силно охрастени пасища да се прилага целенасочена паша в началото на вегетацията ;
- Да не се допуска струпване на животните на едно и също място, за да се избегне селективното изпасване.

2. Комбинирано използване на имотите - сенокосно и пасищно :

- Редуване по години ;
- Двуполна система, при която площта се разделя на две части, в едната се пасе до края на юли, а в другата се коси, след което начина на ползване на парцелите се сменя.

VI. ВЕТЕРИНАРНА ПРОФИЛАКТИКА

Мерките за ветеринарна профилактика и борба срещу болестите по животните са посочени в Държавната профилактична програма за задължителните мерки за профилактика и борба срещу болестите по животните през 2021 год., съгласно чл.118, ал.1 от Закона за ветеринарномедицинската дейност /ЗВД/. При поява на заразна болест, директора на Областна дирекция по безопасност на храните издава заповед, с която определя мерките за ограничаване и ликвидиране на болестта. Постоянно действащите към Областните управители и кметства на общини епизоотични комисии предприемат действия за изпълнение и контрол на взетите мерки за предотвратяване или ликвидиране на заболяването до стабилизирането на обстановката. В зависимост от епизоотичната обстановка се провеждат мероприятия за обезвреждане на околната среда, почистване и райониране на пасищата, хигиенизиране на водопой или налагане на забрана върху използването им при необходимост. В обявените огнища на заразни болести се провеждат задължителни /текущи и заключителни/ дезинфекции, дезинсекции и дератизации /ДДД/ предвидени в съответната наредба.

Съгласно чл.108, ал.1 от ЗВД, средствата за покриване на разходите, свързани с епизоотични рискове ежегодно се покриват от бюджета на Министерство на земеделието, храните и горите.

VII. ЧАСТИТЕ ОТ МЕРИТЕ, ПАСИЩАТА И ЛИВАДИТЕ, ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ЗА ИЗКУСТВЕНИ ПАСИЩА

При необходимост, частите от мерите, пасищата и ливадите, предназначени за изкуствени пасища, да се засяват с подходящи тревни смеси.

VIII. ПОСТРОЯВАНЕ НА НАВЕСИ

Построяване на навеси в мери, пасища и ливади се извършва съгласно изискванията на Закона за опазване на земеделските земи и Наредба № 19 от 25 октомври 2012 год. за строителство в земеделските земи без промяна на предназначението им – обн.ДВ, бр. 85 от 6 ноември 2012 год., в сила от 06.11.2012 год.

IX. ВЪВЕЖДАНЕ И РЕДУВАНЕ НА ПАРЦЕЛНО ПОЛЗВАНЕ НА ПАСИЩНИ КОМПЛЕКСИ

При необходимост, да се извършва редуване на парцелно ползване на пасищните комплекси.

X. ОХРАНА

Ползвателите на пасища, мери и ливади от Общинския поземлен фонд организират охраната на ползваните от тях имоти, включени в договора за наем и за които са поели задължението да ги поддържат в добро земеделско и екологично състояние.

XI. РЕЖИМ НА ПОЛЗВАНЕ, ЗАБРАНИ И ОГРАНИЧЕНИЯ

A. Задължения на община Лъки :

1. Да осигури безпрепятствено ползване на общинските мери, пасища и ливади -- за извеждане на паша и водопой на притежаваните от земеделските стопани пасищни животни.
2. Да предоставя информация и методически указания на ползвателите, относно необходимите мероприятия по поддържане и опазване на мерите, пасищата и ливадите.
3. При промяна на нормативните актове - да уведоми своевременно ползвателите на общински пасища, мери и ливади - за настъпилите промени, както и да актуализира формулярите на заявления, декларации и други документи, подавани от заинтересованите лица до Об А – гр.Лъки.

Б. Ползвателите на общински мери, пасища и ливади се задължават :

1. Да почистват постоянните пасища от нежелана храстовидна растителност / къпина, шипка / и да провеждат борба с плевели и устойчиви растителни видове / орлова папрат, чемерика /.
2. Да не променят предназначението на пасищата и мерите, да не ги разорават и да не ги използват за неземеделски нужди.
3. Да не допускат замърсяването им с битови, строителни, производствени, опасни и други отпадъци.
4. Да не палят сухи треви и храсти в пасищата, мерите и ливадите.
5. Да окосяват своевременно порасналата или неизпасаната трева.
6. При необходимост да извършват пръскане със съответните разрешени препарати за обезпаразитяване и наторяване. Да не ги наторяват с изкуствени торове и с утайки от пречистени отпадни води.
7. Да районираат пашата, така че да се избягва преизпасването на тревостоя.
8. Да не извършват паша без пастир в ползваните имоти.
9. Да не извършват паша в горите, граничещи с пасища, мери и ливади.
10. Да не допускат лагеруване на домашни животни в ползваните имоти.
11. Да не извършват сеч на намиращите се върху отдадените под наем пасища, мери и ливади, отделно стоящи или групи дървета, без разрешение от оторизираните с това органи.
12. Да ги опазват от ерозиране, заблацияване и засоляване.
13. Да не изграждат постройки с траен статут в ползваните от тях имоти.
14. Да не ги преотстъпват за ползване на трети лица, без писмено разрешение.
15. Лично да съпровождат стадото по пътя до ползваните от тях имоти и да се грижат за него в пасището, мерата и ливадата или да ангажират и изрично да упълномощят друго лице /пастир/, което да извършва това от тяхно име и за тяхна сметка.
16. При агротехнически мероприятия, като подсяване, торене, борба с плевелната растителност, отводняване и напояване, както и при построяването на навеси, да съгласуват мероприятията с Об А – град Лъки, а дейностите за почистване на имотите от камъни и храсти – да ги съгласуват с кмета или кметския наместник на съответното населено място.

17. Забранява се :

- 17.1. превръщането на пасища, ливади или мери в обработваеми земи ;
- 17.2. коситбата в имотите по време на размножителния период на птиците ;
- 17.3. използването на определени торове или средства за растителна защита ;
- 17.4. унищожаването на видове от флората – късане, изкореняване, изкопаване и сеч ;
- 17.5. преминаване и престой с моторни средства в ползваните имоти ;
- 17.6. изхвърлянето на селскостопански, битови и други отпадъци в имотите и до синорите.

XII. КАРТА ЗА ПОЛЗВАНЕТО НА МЕРИТЕ, ПАСИЩАТА И ЛИВАДИТЕ ПО ФИЗИЧЕСКИ БЛОКОВЕ, ОПРЕДЕЛЕНИ В СИСТЕМАТА ЗА ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ ПАРЦЕЛИ

1. При необходимост, към сключените договори за наем с правоимащите лица се прилага и карта за ползването на мерите, пасищата и ливадите по физически блокове, определени в Системата за идентификация на земеделските парцели.
2. Картата се издава от Общинската служба земеделие – град Асеновград или от фирмата, която е определена за поддържане на КККР в съответното землище, като разходите за издаването ѝ се поемат от наемателите на имотите.

За неуредените в настоящите ПРАВИЛА въпроси се прилагат реда и правилата, описани в Закона за собствеността и ползването на земеделските земи / ЗСПЗЗ /, ЗОЗЗ, Правилниците за тяхното прилагане и други, действащи в страната нормативни актове.

Настоящите ПРАВИЛА са приети с решение № 410 / 25.02.2021 год. на Общински съвет – град Лъки, област Пловдив и подлежат на актуализация при промяна на нормативни документи от по-горни инстанции.